

NOTA

Van: Bastiaan Viaene	Telefoon: 0497 87 86 79
Aan: Media	Datum: 03.07.2015

Met uitsterven bedreigd: landbouw of natuur?

1. Toelichting

Via deze documentatiemap willen we u graag informeren over gevolgen die de ‘instandhoudingsdoelstellingen’ (IHD) teweeg kunnen brengen. Deze IHD zorgen voor grote ongerustheid in de landbouwsector, gelet op de enorme impact die dit heeft op de bedrijven, tot sluitingen van bedrijven toe.

Onderstaand vindt u links naar artikels waarin het complexe dossier op een bondige manier wordt uitgelegd. Gezien de complexiteit van het onderwerp, is het moeilijk alles tot in detail te duiden. Wij staan daarom open voor verdere vragen en willen mogelijke onduidelijkheden verder toelichten.

Bovendien hebben wij verschillende leden, jonge land- en tuinbouwers tussen 16 en 35 jaar, die de pers te woord willen staan om de gevolgen van de IHD's voor hun bedrijf en gezin toe te lichten.

Handige artikels met duiding over het dossier

- IHD/PAS voor dummies:
www.boerenbond.be/actualiteit/ihdpas-voor-dummies
- Profielschets van de ‘rode’ bedrijven:
www.boerenbond.be/kenniscentrum/onderwerpen/rode-bedrijven-kaart-gebracht/actuele-habitat-en-zoekzone
- Impact van IHD op landbouw:
www.boerenbond.be/kenniscentrum/onderwerpen/wat-weten-we-over-de-impact-van-ihd-op-landbouw

Groene Kring, Bastiaan Viaene, dossierhouder, 0497 87 86 79

2. Verjonging in de landbouw, een steeds groter probleem

De landbouwsector kampt met vergrijzing, een evolutie die zich steeds sterker verder zet. De gemiddelde leeftijd van een landbouwer ligt boven de 54 jaar. Jongeren wagen steeds minder de stap in de landbouwsector. Agrarisch ondernemen geeft hen te weinig inkomenszekerheid. Voornamelijk voor jonge boeren, die nog volop hun onderneming aan het uitbouwen zijn, is de heersende onzekerheid over hun toekomst een groot hinderblok.

De wijzigende wetgeving is een belangrijke oorzaak hiervan. Een goed voorbeeld zijn de instandhoudingsdoelstellingen (IHD) die grote gevolgen voor vele gezinnen met zich meebrengen. Deze IHD brengen bovendien ook het bestaansrecht van de bedrijven in gevaar en treft vooral jonge, dynamische bedrijven.

Maar liefst 23% van de bedrijven die getroffen wordt met een vergunningenstop, de zogenaamde 'rode' bedrijven, heeft een bedrijfsleider jonger dan 40 jaar en meer dan 60% heeft een bedrijfsleider jonger dan 50 jaar (al dan niet met potentiële opvolger). Een dynamische groep van bedrijven wordt in volle ontwikkeling getroffen. Bijna 75% van de zwaarst getroffen bedrijven investeerde de afgelopen jaren in hun bedrijf, waaronder ook investeringen om hun ammoniakuitstoot proactief te beperken. De nieuwe generatie landbouwers en samen met hen een moderne en innovatieve landbouwtoekomst, wordt hierdoor nog meer op de helling geplaatst.

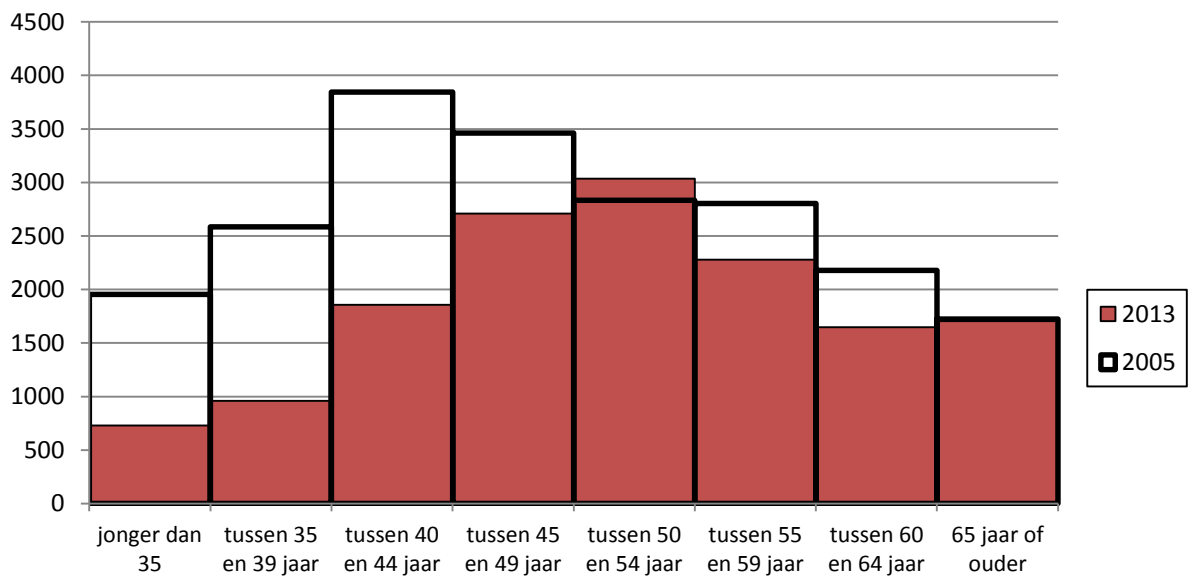
Geen verjonging betekent ook een economisch verval aangezien het agrobusinesscomplex goed is voor een wezenlijk aandeel in de Belgische arbeidsmarkt en in het bruto nationaal product. Als primaire producent is de sector de eerste schakel in de voedselketen. De producten worden verder verhandeld of door de verwerkende industrie verwerkt tot andere producten. Beide genereren tewerkstelling en economische meerwaarde. Daarnaast heeft de land- en tuinbouw ook een eigen toeleveringssector van bijvoorbeeld voeders, of machines. Samen is dat agrobusinesscomplex van groot belang voor de economie Vlaanderen.

Landbouw blijft, met 60 602 arbeidskrachten in Vlaanderen, een belangrijke bron van tewerkstelling in het agrovoedingscomplex. De Vlaamse landbouw telt momenteel ongeveer 25 000 bedrijven. De Belgische voedingsindustrie stelt meer dan 62 345 personen te werk, hetgeen overeen komt met 18% van de totale tewerkstelling in de Belgische industrie. Verder is er nog de distributiesector die goed is voor 8 092 jobs en de andere gerelateerde sectoren (toeleveringsbedrijven) voor 18 400 jobs. Gezamenlijk is het agrobusinesscomplex dus goed voor een wezenlijk aandeel in de Belgische arbeidsmarkt en in het bruto nationaal product.

Tabel: Evolutie van het aantal land- en tuinbouwers met een standaardopbrengst boven €25.000.

	Aantal boeren in 2013	Aantal boeren in 2005
jonger dan 35	729	1 955,0
tussen 35 en 39 jaar	961	2 584,0
tussen 40 en 44 jaar	1 856	3 843,0
tussen 45 en 49 jaar	2 710	3 461,0
tussen 50 en 54 jaar	3 034	2 832,0
tussen 55 en 59 jaar	2 278	2 803,0
tussen 60 en 64 jaar	1 647	2 178,0
65 jaar of ouder	1 705	1 725,0
Totaal	14 920	21 381,0

Algemeen - Leeftijdspiramide

Bron: Landbouwrapport 2014 - Leeftijdspiramide bedrijfsleiders Vlaanderen, 2005-2013 (Standaardopbrengst $\geq 25000\text{€}$) - Aantal natuurlijke personen (excl. vennootschappen)